

LINKSMI KAULAI

Kartą mama pasakė, kad kai kurie žmonės turi *funnie bones*. Pažodžiui išvertus būtų „linksmi kaulai“. Įsivaizduoju, kad jie yra juokingi iki kaulų smegenų, tarsi nudrėbti iš linksmo molio. Mama turėjo galvoje, kad jie iš prigimties linksmi. Tokie gali pasakyti bet kokią niekam tikusį pokštą ir vis tiek bus juokinga. Net pokšto nereikia – jiems užtenka paklausti: „Ar gali paduoti pieną?“ ir kiti leips juokais, nes jie tai pasakys pasiutusiai juokingai.

Tada, pasak mamos, yra antra kategorija – galintys išmokti būti juokingi. Tokie, pavyzdžiui, renka pokštus, mokosi juos kurti ir daug, daug repetuoja. Taip jie pastebi, kas žmones prajuokina, ir toliau veikia šia kryptimi.

Ir pagaliau yra trečia kategorija – tie, kurie visai nejuokingi, kad ir kiek stengiasi (manau, kad jai greičiausiai priklauso mano mokytoja Sesilija).

Aš labai norėčiau būti linksmų kaulų. Tokia, kuri sukelia juoką be jokių pastangų, tiesiog atsistoja klasėje ir pasako:

– Tėtis nusivedė mane į meno muziejų. Visai smagu, beveik kaip nosį krapštyti.

O Sesilija ir klasė prapliumpa vienu balsu:

– AAAHAHAHAHAHA!

Kvatojasi susiriesdami ir už pilvų susiėmę, nes taip juokiantis net skauda. Tarp juoko priepuolių vis dėlto sugeba išspausti:

– Saša, liaukis... Mes nebegalime!

Nors iš tiesų nori, kad kalbėčiau toliau. Aš taip ir darau – varau toliau. Manęs neužkrečia jų juokas, porinu nutaisiusi akmeninį veidą:

– Tada priėjome tokių paveikslą. Man pasirodė, kad kažkas paprasčiausiai IŠPYLĖ indelį dažų ant drobės. Rimtai sakau – netyčia paspyrė skubėdamas į tualetą ar panašiai! O tėtis kaip niekur nieko: „Čia menininkas norėjo pasakyti, kaip jis... kovoja su savo žmogiškąja prigimtimi.“ Aš maždaug: „*Really?*“ O atrodo, kad norėjo papasakoti, kaip jam sunku būti MENININKU.“

Tada BUM!

Visi PLYŠTA juokais, krinta nuo kėdžių, Sesilija taip pat. Negalėdami daugiau ištarti nė žodžio raitosi ant grindų isteriškai klykdami.

Deja, įtariu, kad mano kaulai nėra tokie superlinksmi, kitaip tariant, nesu juokinga iš prigimties. Geras dalykas, kad nepriklausau trečiai, visai nejuokingų žmonių, kategorijai. Kartais mano pokštai tikrai prajuokina (pradėsiu aiškintis,

* *Really* (angl.) – tikrai. (Čia ir kitur – *vert. past.*)

kokie tiksliai). Taigi aš priklausau antrai kategorijai. Esu iš tų, kurie bent jau gali išmokti.

Tačiau aš NORIU būti linksmų kaulų. Ir tokia TAPSIU. Manau, tai turėtų būti įmanoma pasiekti, nors ir nesu tokia nuo gimimo. Turiu planą vieną po kito pasikeisti savo niūrokus kaulelius į linksmus! Ką tikrai sugebu, tai kryptingai siekti tikslo. Tiesa, tėtis sako, kad tas kryptingumas ne tos krypties. Na, kad keliu sau ne tuos tikslus, užuot daugiau pastangų dėjusi mokslams. Šią minutę jis suka ratus virtuvėje ir burba, kad nepakankamai mokausi apie Žemės plutą ir šerdį. Atleiskite, bet man tai neatrodo svarbu. Nelabai galiu įsivaizduoti situacijos, kurioje mano gyvybė priklausytų nuo žinių apie įvairius Žemės plutos sluoksnius. Net jei taip ir nutiktų – laba diena, o kur gūglas?!

Užtat nuo linksmų kaulų gyvybė tikrai priklauso. Aš visai neperdedu. Tai tiesa. Be jų neišgyvensiu.

LYG KLOUNO SUKURTA

Sesilija stovi prie savo stalo ir pasakoja apie Žemės plutą tokiu balsu, lyg pati būtų PRIBLOKŠTA, jog tai, ką ji porina, taip beprotiškai įdomu:

– Žemės plutos storis yra nuo 5 iki 70 kilometrų!

Šalia jos baltame audekle šviečia Žemės rutulio skerspjuvis. Viduryje baltuoja kažkas panašaus į šerdį, paskui matyti įvairūs oranžine ir raudona spalva šviečiantys laukai, o pačiame viršuje yra pluta. Žemė čia atrodo nelabai rimtai, primena ryškiaspalvį kamuoliuką. Truputį baugina, kad gyvename planetoje, kuri atrodo lyg klouno sukurta. Aš bandau sugalvoti pokštą: „Ak, kaip norėčiau stiklinės sulčių ir gardžių žemės plutelių su sviestu!“

Hm... Gal būtų juokingiau ŠAŠŲ plutelių? Bet tada visi tik pasibjaurėtų: „Fee, kaip šlykštu!“ Būti ta, kuria šlykštimsi, kaip ir nesinori.

Šalia sėdinti Merta piešia Sesilijos išdalintuose lapuose. Išskyrus mane, visi, net Sesilija, vadina ją Miorta*, bet man ji

* *Mört* (šved.) – kuoja.

Merta, nes rimuojasi su „verta“. Be to, ji geriausios širdies iš visų mano pažįstamų. Pasilenkiu pažiūrėti, šviesūs garbanoti plaukai kutena skruostą. Iš Žemės rutulio ji padarė ūsuotą dėdulę su ūsais ir tokiu akinių stiklu ant grandinėlės. Kaip ten tokie vadinasi? Marlinas? Morengas? Monoklis? Mau-ruoklis? Kažkaip panašiai. Iš dėdulės burnos kyla debesėlis, jame prašyta: „Aš – žemietis“. Šypteliu Mertai, nes visai smagu. Ji irgi prunkšteli. Jos be galo mielas juokas – skamba lyg kutenamo vaiko. Sušnibždu jai:

- Man ką tik šovė mintis!
- Oho! Kokia gi? – šnibžda atgal Merta.
- Būsiu komikė. *Stendaperė!*

Merta negali atsakyti, nes prie mūsų staiga išdygsta Sesilija.

- Taigi, Saša Rein ir Miorta Šiold!

Mes pakeliame akis. Ji padaro dirbtinę pauzę.

- Kai kuriose vietose storis vos PENKI KILOMETRAI!

Tik tiek skiria mūsų pėdas nuo to, kas vadinama mantija! – kalba plačiai išsižiojusi ir išpūtusi apvalias akis Sesilija. Prime-na laidos vaikams vedėją. – Kiek kilometrų, Saša ir Miorta?

- Penki, – klusniai atsakome vienu balsu.

Šiaip gerai turėti įsijautusią mokytoją. Ketvirtoje klasėje mums dėstęs Busė daugiausia sėdėdavo nutaisęs nelaimingą veidą ir maigydavo telefoną. Jam mokymas reiškė paleisti filmą atsitiktinai pasirinkta tema, išsmukti iš klasės „paimti popierių“ ir grįžti tik pamokai pasibaigus. Praėjusį rudenį Busė susirgo ir vietoj jo atėjo Sesilija. Man ji patinka. Kai kuriems klasėje (tiksliau, Tyrai) trukdo, kad ji visada vilki tais pačiais drabužiais – baltais arba pilkais marškinė-

liais trumpomis rankovėmis ir mėlynais džinsais, kurie kai kuriems (tiksliau, Tyrai) atrodo per ankšti. Tipinis Tyros komentaras, išsižiojus kramtant gumą ir nuolat čiupinėjant savo ilgus, rudus plaukus: „Ne, bet negi taip sunku nusipirkti tinkamo dydžio kelnes? O gal jai gražu, kai lašiniai drimba per viršų?“

Atsiprašau, bet kam rūpi Sesilijos kelnės? Dėsto juk ne užpakaliu?

Tyra yra mano klasės draugė, nors skamba idiotiškai – visai ji man ne draugė. Žinau, kad su ta problema susiduria dažnas. Tai kaip tada vadinti? Klasės priešė? Ne, gal truputį per stipru. Tam reikia rasti neutralų žodį! Klasės padaras? Klasės žmoga. Tyra yra mano klasės žmoga. Ne idealu, bet tiks.

Kad ir kaip būtų, tėčiui Sesilija atrodo „stabili“. Be to, jai tikrai sekasi palaikyti klasėje tylą. Tai nebuvo stiprioji Busės pusė, taip sakant.

Sesilija pliaukšteli lazdele baltą audeklą ir Žemės rutulys sujuda. Nisė krūpteli.

– Ar žinote, kiek yra penki kilometrai?

Tačiau atsakymo nelaukia.

– Penki kilometrai, PENKI TŪKSTANČIAI METRŲ, yra maždaug tiek, kiek nuo čia iki Friuengeno!

Man ne visai aišku, kur tiksliai tas Friuengenas, bet tebūnie. Mano klasės draugai, tiksliau, klasės žmogai, spokso į ją kaip užhipnotizuoti. Sesilija pasižymi tokiu poveikiu žmonėms.

– Mantijos temperatūra yra KELI TŪKSTANČIAI laipsnių karščio! Tik pagalvokite, čia, kiek giliau po mūsų kojomis, kunkuliuoja taki, kelių tūkstančių laipsnių karščio masė!

Sesilija trepteli į grindis kropsais apauta koja. Visi sužiūra į smėlio spalvos plastikinę grindų dangą.

– KIEK laipsnių, Nise?

Ji rodo į Nisę smiliumi. Atrodo kaip į dvikovą kviečianti fechtuotoja.

– Oi... Labai daug? – neryžtingai atsako šis.

– Taip! Tiesą sakant, KELI tūkstančiai.

Sesilijai akimirką nusisukus į Žemės rutulį, Merta paduoda man lapelį, kuriame nupiešė plačią šypsosenelę ir parašė: „Tu būsi pati geriausia komikė.“

Apsidžiaugiu. Tikiuosi, ji neklysta.

Paskui užsisvajoju. Žiūriu pro langą į visai netoliese lauke augančius medžius. Nuogos, plonos šakos padengtos šerkšno. Man reikia pagalvoti apie svarbesnius dalykus nei ta paika Žemės pluta. Jei noriu linksmų kaulų, turiu susikaupti, dirbti sunkiai ir metodiškai. Kas iš tiesų yra smagu? Vienas būdų sugalvoti pokštą turėtų būti užsirašyti juokingas temas ir paskui jas išplėtoti.

Spoksau į lapą su Žemės skerspjūviu. Apverčiu jį ir užrašau:

JUOKINGI / UŽKNISANTYS DALYKAI:

Kai Merta paklausė, kodėl žmonės nori nešioti tas didžiules žiurkėnų barzdas, o aš išsižiojau: „Eee...

Ką?“ Paskui paaiškėjo, kad ji kalba apie HIPSTERIŲ barzdas, bet sumaišė su žodžiu *hamster**.

* *Hamster* (angl. ir šved.) – žiurkėnas.

Kai susiveja ausinių laidai.

Per filmą amžinai kalbantys žmonės: „O čia kas toks? Ką ji daro? Kur jie dabar eis?“ O kiti jiems: „*Please!** Žiūrėkite filmą ir pamatysite!“

Viskas, kas daroma socialiniuose tinkluose.

Pavyzdžiui, žmonės kelia gražiausias savo nuotraukas, bet, norėdami sulaukti komplimentų, rašo, kaip bjauriai atrodo (Tyra). Arba #žymi#-grotazymėmis#visiškai#nelogiškus#dalykus.

Arba įkelia „giliamintes“ žinutes: „Nenusakomas liūdesys. Niekas nesuprastų... Tik ne tai.“ O kiti: „*Shit***“, kas atsitiko?“ O tie: „Nieko. Nenoriu apie tai kalbėti.“ O NEEEE! TAI IR NEKALBĖK!
(Todėl ir ištryniau savo paskyras VISUOSE socialiniuose tinkluose, išskyrus jutubą, – man juk reikia žiūrėti *stendapus****.)

Kai atėjęs tėtis apie ką nors kalba, o aš jam:

„Gerai, gerai. Taip, žinoma.“ Tada jis išeidamas neuždaro durų, ir aš turiu šaukti: „Uždaryk duris!“
Jis grįžta ir jas tik PRIVERIA, bet iki galo neuždaro. Aš tik: „AAAAA! Ko aš tavęs prašiau?!“

* *Please* (angl.) – prašau, malonėkite.

** *Shit* (angl.) – šūdas, po šimts velnių.

*** *Stand-up comedy* (angl.) – komedijos rūšis, kai komikas yra scenoje vienas ir tiesiogiai bendrauja su publika.

Kai mama yra

Sustoju vidury sakinio. Pakeliu rašiklį nuo lapo, nes ketinau parašyti: „Kai mama yra blogos nuotaikos ir nori, kad kalbėčiau su ja vokiškai, ir neatsako, jei taip nedarau.“

Ketinau, bet neparąšau, nes dėl to nervintis jau nebereikia. Labai norėčiau, kad vėl reikėtų. Taip geidžiu, kad net širdis plyšta. Visą laiką kalbėčiau vokiškai, nors tuo klausimu esu visiškai nelaimėlė. Nieko kito daugiau nedaryčiau, jei tik tai padėtų ją susigrąžinti. *Ich würde immer Deutsch sprechen**.

Būna valandėlių, kai pamirštu, kad ji mirė. Kaip dabar, tomis akimirkomis, kol rašiau „kai mama yra“.

Aišku, gerai, kad ne visą laiką apie ją galvoju, bet kai prisimenu, krūtinėje vėl atsiveria tamsi skylė. Kaip bedugnė, kuri plečiasi į visas puses be galo, be krašto. Atrodo, kad širdis krinta į ją dalimis ir dingsta. Nežinau, ar kada nors atgausiu tas dalis. Ar pavyks vėl sulipdyti širdį.

Trinu žodžius „kai mama yra“. Brūžinu taip, kad net popierius praplyšta.

* *Ich würde immer Deutsch sprechen* (vok.) – aš visada kalbėčiau vokiškai.